

„Handbuch der physiologischen Botanik“, von W. Hofmeister mit de Bary und J. Sachs herausgegeben, u. a. m. Eine „Zeitschrift für wissenschaftliche Zoologie“ von Kölliker und Siebold begann 1847 und schritt bis zum 19. Bande vor. Käme es uns auf ein langes Namenverzeichnis an, so ließen sich unter denen, welche den Engelmann'schen Verlag für ihre Arbeiten aufsuchten, noch verschiedene Gelehrte nennen, die in ihrer Fachwissenschaft Autoritäten sind.

Seit 1839 lebt Engelmann mit der ältesten Tochter des Professors Haffe in glücklicher Ehe. Auch als Mitglied der Deputation der Buchhändler in Leipzig hat er eine rege Thätigkeit entfaltet. Durch seinen langjährigen Umgang mit Rudolph Weigel wurde er ein großer Freund der Kupferstecherkunst und legte eine werthvolle Sammlung von Stichen nach Raphael an, von der er ein „Beschreibendes Verzeichniß“ veröffentlichte. In seinen Besitz kam auch die vielleicht vollständigste Sammlung der Kupferstiche Chodowiecki's. Ein Verzeichniß aller Werke des geschätzten Meisters, versehen mit historischen, literarischen und bibliographischen Nachweisungen, gab er zur Freude aller Kunstkenner 1857 heraus. Wir führen noch an, daß mit dem Jahre 1869 Nagler's berühmtes und vollständig langentbehrtes „Künstlerlexikon“ in Engelmann's Verlag übergegangen und damit eine zweite, durchaus umgestaltete Auflage des Werks in Aussicht steht, welcher unter Redaction des Dr. Jul. Meyer die bedeutendsten Kunstkenner des In- und Auslandes ihre Kräfte widmen.

Miscellen.

Aus der Praxis. — Der neue Posttarif hat den Verkehr des Sortimentsbuchhandels mit seinen auswärtigen Kunden an vielen, besonders den früher Thurn u. Taxis'schen Orten eher erschwert wie erleichtert, da Packete bis 5 Pfd. jetzt einen Minimalsatz von 2 Ngr. (früher 1 Ngr.), bei etwas entfernteren Orten 3 Ngr. (früher 2 Ngr.) kosten. Es verbietet sich deshalb häufig, öftere Auswahlsendungen zu machen, da für Orte ohne Poststation das Landbestellgeld das Porto für den Empfänger noch weiter erhöht, wenn der Sortimenter auch wie gewöhnlich seine Sendungen frankirt. In vielen Fällen bieten dagegen Prospekte mit Bestellzettel, welchen die Firma des Sortimenters aufgellebt wird, einen vortrefflichen Ersatz der ohnedies so wenig lohnenden Arbeit, und hierauf die Verleger wissenschaftlicher und sonstiger wichtiger Werke speziell aufmerksam zu machen, ist der Zweck dieser Notiz. K.

Neuigkeiten der ausländischen Literatur.

Niederländische Literatur.

(Auszug aus der „Nederland. Bibliographie“ von M. Nijhoff im Haag.)

- BAUMSTARK, R., Gedachten van een protestant over 's pausen uitnoodiging tot hereeniging met de roomsch-katholieke kerk. Vrij naar de 10. duitsche uitgave. 's Hertogenbosch, van Gulick. 25 c.
- BERGANSIUS, J. J., Handleiding tot de kennis van de inrigting en het gebruik van revolverpistolen. gr. 8. (Met 4 gelith. uitsl. platen.) 's Gravenhage, Gebr. van Cleef. 1 f. 90 c.
- BÖHNER, A. N., Kosmos, het boek der natuur. Naar het hoogduitsch door A. W. Prins. 1. Afl. gr. 8. (Met 1 gelith. gekl. plaat en 1 tusschen den tekst gepl. houtsneefig.) Amsterdam, Wed. van Kesteren & Zoon. 50 c.
- (DIEFFENBACH, G. CH.), Woorden op het ziekbed. Evangelische blaadjes voor zieken. (Naar het hoogduitsch,) door B. J. Adriani. gr. 8. Amsterdam, Kirberger. 80 c.
- GRINWIS, C. H. C., wiskundige theorie der wrijvings electriciteit. 1. Stuk. Roy. 8. (Met 29 tusschen den tekst gepl. houtsneefig.) Utrecht, Beijers. 3 f. 50 c.
Compleet in 2 stukken.

- HAAN, D. BIERENS DE, Overzicht der goniometrie en der vlakke driehoeksmeting. gr. 8. (Met 1 uitsl. blad lithogr.) Leiden, Gebr. van der Hoek. In linnen rug. 1 f. 40 c.
- HANCKE, O., vermakelijke liefdesgeschiedenissen. Naar het hoogduitsch door J. P. Coentz. Post 8. 's Gravenhage, van Duijl Jr. 30 c.
- HANDELINGEN van het tiende nederlandsche taal- en letterkundig congres gehouden te 's Gravenhage den 31. Augustus, 1. en 2. September 1868. gr. 8. 's Gravenhage, Nijhoff. 2 f. 75 c.
- HOFMANN, FR., Arbeid en geld. Naar het hoogduitsch. Post 8. (Met 4 gelith. gekl. platen.) Amsterdam, Kröber, Heybrock & Hötte. In linnen 1 f. 50 c.
- de landverhuizers. Naar het hoogduitsch. Post 8. (Met 4 gelith. gekl. platen.) Amsterdam, Kröber, Heybrock & Hötte. In linnen 1 f. 50 c.
- JORISSEN, TH., Gijsbert Karel van Hogendorp en Leopold van Limburg Stirum in de dagen van 17—21. November 1813. Wederlegging van Dr. R. Fruin. gr. 8. Groningen, Wolters. 1 f. 90 c.
- KAISER, F., Annalen der Sternwarte in Leiden. 1. Bd. gr. 4. (Met 4 gelith. platen en 1 staalgrav. op den titel.) Harlem 1868, Enschedé & Söhne. (Haag, Nijhoff.) 10 f.
- KINDEREN, DE, van Jacques d'Armagnac. Historische novelle uit de XV. eeuw. Naar het duitsch door L. U. Post 8. (Met houtgrav.) Rotterdam 1868, van Belle. 50 c.
- KOHLBRÜGGE, H. F., Blikken in het eerste kapittel van het eerste boek Samuels. Uit het hoogduitsch vertaald. gr. 8. Utrecht, Kemmer. 25 c.
- KROMHOUT, J. H., les casemates traverses avec le rapport officiel des expériences contre l'embouchure. gr. 8. (Met 6 gelith. uitsl. platen.) La Haye, van Langenhuysen freres. 1 f. 60 c.
- MEERBEKE, H. VAN, Zóó wordt men lid van de tweede kamer. Een hollandsche verkiezingsroman. gr. 8. (Met 1 gelith. titelvignet.) Amsterdam, Gebr. Binger. 4 f. 40 c.
- MÜHLWASSER, E., de stormen der omwenteling. Geschiedkundige roman uit den tegenwoordigen tijd. Naar het hoogduitsch. 1. Afl. gr. 8. (Met 1 gelith. plaat.) Zutphen, Wansleven & Zoon. 25 c.
- NAAMLIJST, ALPHABETISCHE, van boeken, landkaarten en verder in den boekhandel voorkomende artikelen die in het jaar 1868 in het koninkrijk der Nederlanden uitgegeven of herdrukt zijn, benevens opgaven van den uitgever, den prijs en eenige aantekeningen, alsmede een wetenschappelijk register. Post 8. Amsterdam, Brinkman. 1 f.
- NÖSSELT, FR., algemeene geschiedenis. Uit het hoogduitsch vertaald, naar de 14. vermeerderde en verbeterde uitgaaf, onder toezicht van H. C. Rogge. 1. Afl. Post 8. Amsterdam, Rogge. 50 c.
- ONDERZOEKINGEN gedaan in het physiologisch laboratorium der Leidsche hoogeschool. Uitgegeven door Dr. A. Heynsius. gr. 8. (Met 2 platen en grav. op den titel.) Leiden, van Doesburgh. 2 f. 25 c.
- OOSTERZEE, J. J. van, Oratio de religione christiana, optima verae humanitatis magistra, quam habuit d. XIX m. Martii a. MDCCCLXIX, in auditorio academiae Rheno-Trajectinae, quum rectoris munus poneret. Accedit academiae fatorum enarratio. gr. 8. Trajecti ad Rhenum, apud Kemink et filium. 75 c.
- SCHMIDT, W., Opgaven voor het rekenen uit 't hoofd; vrij bewerkt naar het hoogduitsch door P. van Vlaardingen. 1. Stukje. kl. 8. Utrecht, Folkers. 10 c.
- SCHRADER, het kruis in het bosch. Naar het hoogduitsch. 2 Deelen. gr. 8. (Met gelith. titelvignet.) Amsterdam 1870, Eisendrath. 5 f.
- SPILLER, PH., de schepping der wereld uit het standpunt der hedendaagsche wetenschap beschouwd. Naar het hoogduitsch en met enkele aantekeningen voorzien door R. E. de Haan. Post 8. (Met 6 tusschen den tekst gepl. houtsneefig.) Nijmegen, Thieme. 90 c.
- TUUK, H. ED. VAN DER, Johannes Bogerman. gr. 8. (Met 1 gelith. portret.) Groningen 1868, Wolters. 3 f. 60 c.
- WIJNMALEN, T. C. L., Hugo de Groot als verdediger des christendoms beschouwd. Eene litterarische apologetische proeve. gr. 8. Utrecht, Dannenfelser. 3 f. 50 c.
- WITTE, H., Flora. Abeeeldingen en beschrijvingen van boomen, heesters, éénjarige planten, enz., voorkomende in de nederlandsche tuinen. Oorspronkelijke naar de natuur vervaardigde teekeningen van A. J. Wendel. (1. Afl.) gr. 4. (Met 4 chromolith. platen.) Groningen, Wolters. 1 f. 90 c.
Compleet in 20 afl.